JULKINEN,
poistettu kuva 4 ja siihen liittyvä teksti sekä yhteenvedon 2. lause.

Pyhäjärven Uusi-Olkkolan asemakaavan metsäkanalintuselvitys 2026

Solano Renewables Finland Oy

SWECO

Muutosluettelo

Versio:	Päiväys:	Muutoksen kuvaus	Tarkastettu	Hyväksyjä
1	30.4.2026	Luonnos	Joose Saijets	Joose Saijets
2	4.5.2026	Valmis	Joose Saijets	Joose Saijets

Projekti: Pyhäjärven Uusi-Olkkolan asemakaava
Työnumero: 25022356
Asiakas: Solano Renewables Finland Oy
Versio: 1
Päiväys: 30.4.2026
Tekijä: Nita Tuomi

Sisältö

1. JOHDANTO 5
2. AINEISTOT JA MENETELMÄT 7
3. TULOKSET 9
4. EPÄVARMUUSTEKIJÄT 10
5. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET 10
6. LÄHTEET 11

Taustakartat:

Maanmittauslaitos (MML)

Karttojen paikkatieto:

Sweco Finland Oy

Valokuvat:

Sweco Finland Oy, 2026

YHTEYSTIEDOT

Luontoselvityskonsultti
Sweco Finland Oy

Yhteyshenkilö:

Luontoasiantuntija (biologi FM), Nita Tuomi

Puutarhakatu 3 A

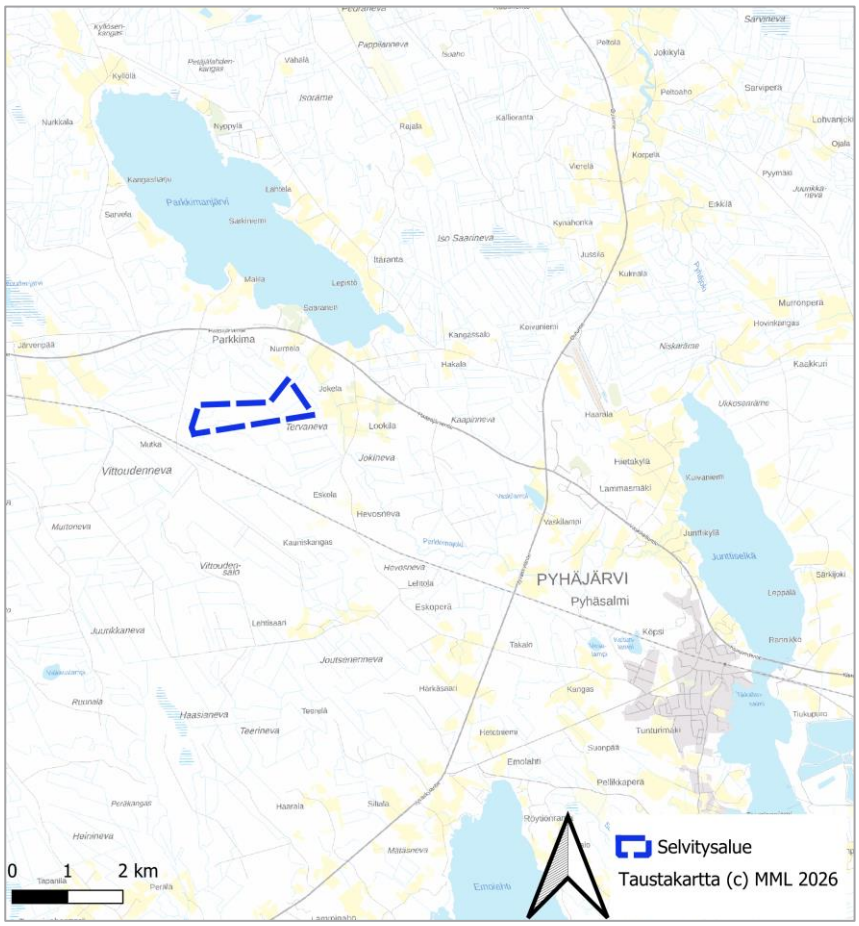
70100 KUOPIO

Puh. 045 135 6452

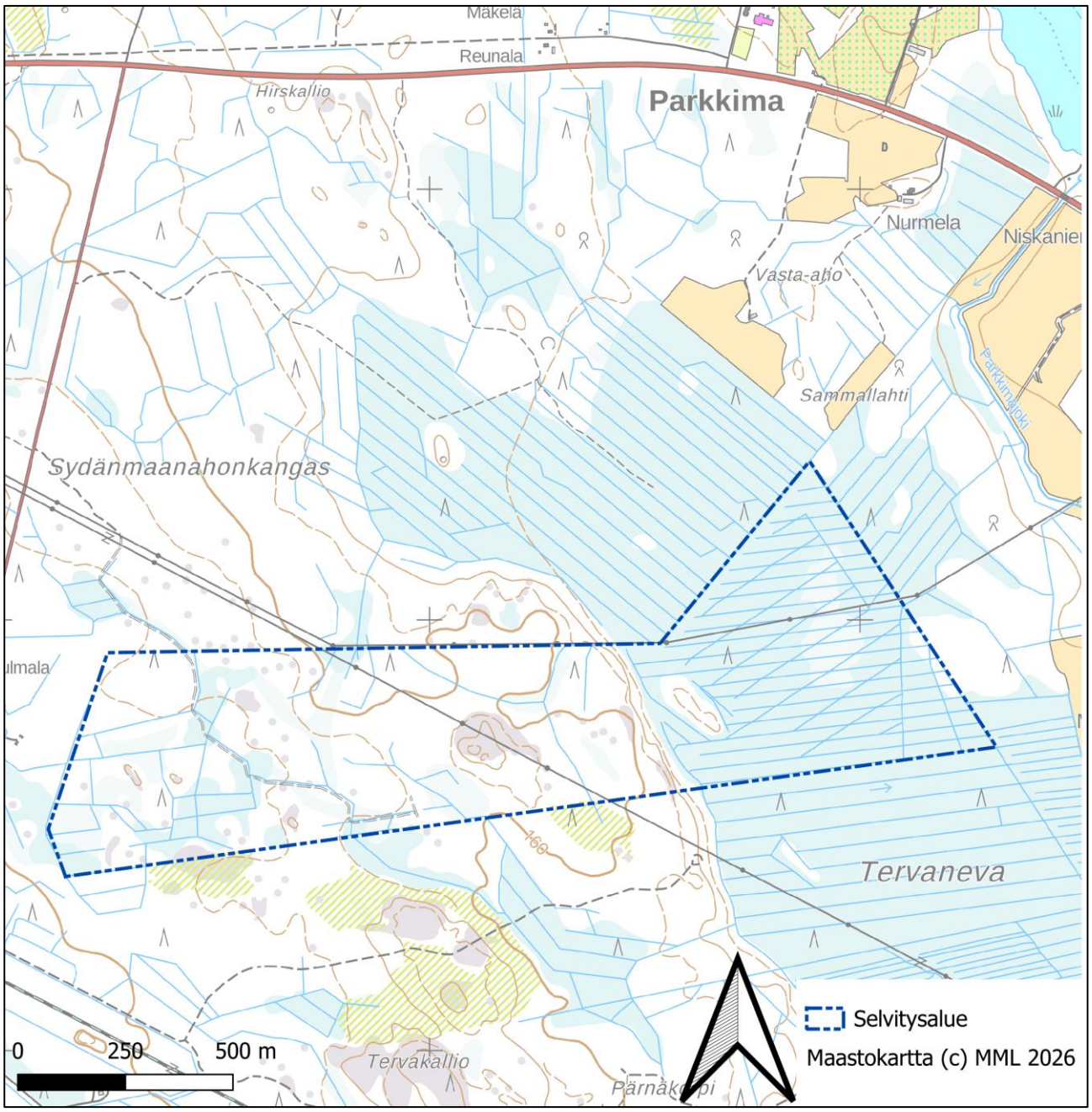
nita.tuomi@sweco.fi

1. JOHDANTO

Solano Renewables Finland Oy suunnittelee datakeskushanketta Pyhäjärven Uusi-Olkkolaan, minkä takia Pyhäjärven kaupunki on aloittanut asemakaavoituksen alueella. Tämä luontoselvitys liittyy asemakaavoitukseen. Selvitysalue eli suunniteltu kaava-alue sijaitsee Pyhäjärven kaupungin keskustaajamasta noin 8 kilometrä länsiluoteeseen. Seuraavissa kuvissa on esitetty selvitysalueen ja kaavan suunnittelualueen rajaukset kauko- ja lähikartoilla (Kuva 1 ja Kuva 2). Selvitysalueen ja kaavan suunnittelualueen pinta-ala on noin 87 hehtaaria. Aluetta halkoo kaksi Elenian 110 kV sähkölinjaa (Pyhäjärvi-Haapajärvi ja HaapajärviRuotanen). Voimalinjakäytävässä kulkee Pyhäjärven moottorikerhon maksullinen moottorikelkkaura (Junttiselkä-Kettukallio-Murtoniemi). Asemakaavoitettava alue sijaitsee kokonaisuudessaan Pyhäjärven kaupungin omistamalla kiinteistöllä ja kulku alueelle on Vittoudennevantie nimistä yksityistietä pitkin. Suunnittelualue on pääasiassa talousmetsää. Noin kolmannes kiinteistöstä on voimakkaasti ojitettua Tervanevan suoaluetta.

Kuva 1. Selvitysalueen rajaus ja alueen sijainti

Kuva 2. Selvitysalueen rajaus.

Selvityksen perusteella voidaan antaa tarkka kuvaus selvitysalueen luontoarvoista ja siten määritellä alueen rajoitukset, sekä suositukset alueen mahdolliseen hyödyntämiseen maankäytön hankkeille. Inventointien päälajina on metso, mutta kaikki havainnot kanalinnuista kirjataan.

Metso on suurin metsäkanalintumme, joka suosii elinpiirinään tyypillisesti luonnontilaisia ja vanhoja havumetsiä. Se on varsin paikkauskollinen laji, jonka on todettu rengastusaineistojen perusteella siirtyneen

yleensä korkeintaan alle kymmenen kilometrin matkan (Saurola ym. 2013). Suurimmat tunnetut siirtymät ovat kuitenkin peräti 52, 45 ja 26 kilometriä, mutta tällaiset ovat hyvin poikkeuksellisia.

Metso pariutuu ryhmäsoitimella, jossa on muutama koiraslintu parittelemassa useiden naaraiden kanssa. Soidinpaikka on lajin kannalta tärkeä osa sen elinympäristöä, ja se on elinehtona vakaalle metsokannalle. Soidinalan laajuus riippuu sitä käyttävien yksilöiden lukumäärästä, minkä vuoksi se voi vaihdella muutamasta hehtaarista jopa kymmeniin hehtaareihin.

Suomen tuorein kannanarvio on 250 000 paria (Saurola ym. 2013), mutta laji on taantunut merkittävästi eteläisessä Suomessa.

Metsäkanalintuselvityksen tekijöinä oli biologi (FM) Nita Tuomi. Tarkastajana toimi biologi (FM) Joose Saijets. Kaikki edellä mainitut ovat Sweco Finland Oy:stä.

2. AINEISTOT JA MENETELMÄT

Metsojen soidinpaikkoja inventoitiin Metsoparlamentin (www.metsoparlamentti.fi) virallisen ohjeistuksen mukaan. Maastotyöskentelyssä inventoitiin kävellen tutkimusalueen kaikki soidinpaikoiksi soveliaat kohteet (Kuva 3). Maastotyöt tehtiin 28.3. ja 30.4. Maastotyöt aloitettiin jokaisella kerralla varhain aamulla. Inventoinnit tehtiin hyvällä säällä, jolloin tuuli on ollut riittävän tyyni yksilöiden havaitsemiseksi soitimen huippuaikana (Taulukko 1). Myöskään räntä- ja lumisateiden aikana ei tehty kartoituksia, sillä jäljet olisivat olleet peitossa.

Maastoinventoinneissa tarkastettiin kohteita seuraavasti:
• Yhtenäiset, yli kymmenen hehtaarin metsäalueet
• Vanhat ja luonnontilaiset havumetsät, joissa puustorakenne harva ja maastoeroja
• Rämeitä reunustavat metsät
• Myös yli 30-vuotiaat ensiharventamattomat männiköt

Karttapohjille merkittiin seuraavat havainnot:
• Kävely- ja muut jäljet
• Siipien vetämisjäljet
• Hakomismännyt ja ruokailupuut
• Jätökset
• Havaitut yksilöt
• Päiväreviirit
• Varsinaiset soidinpaikat

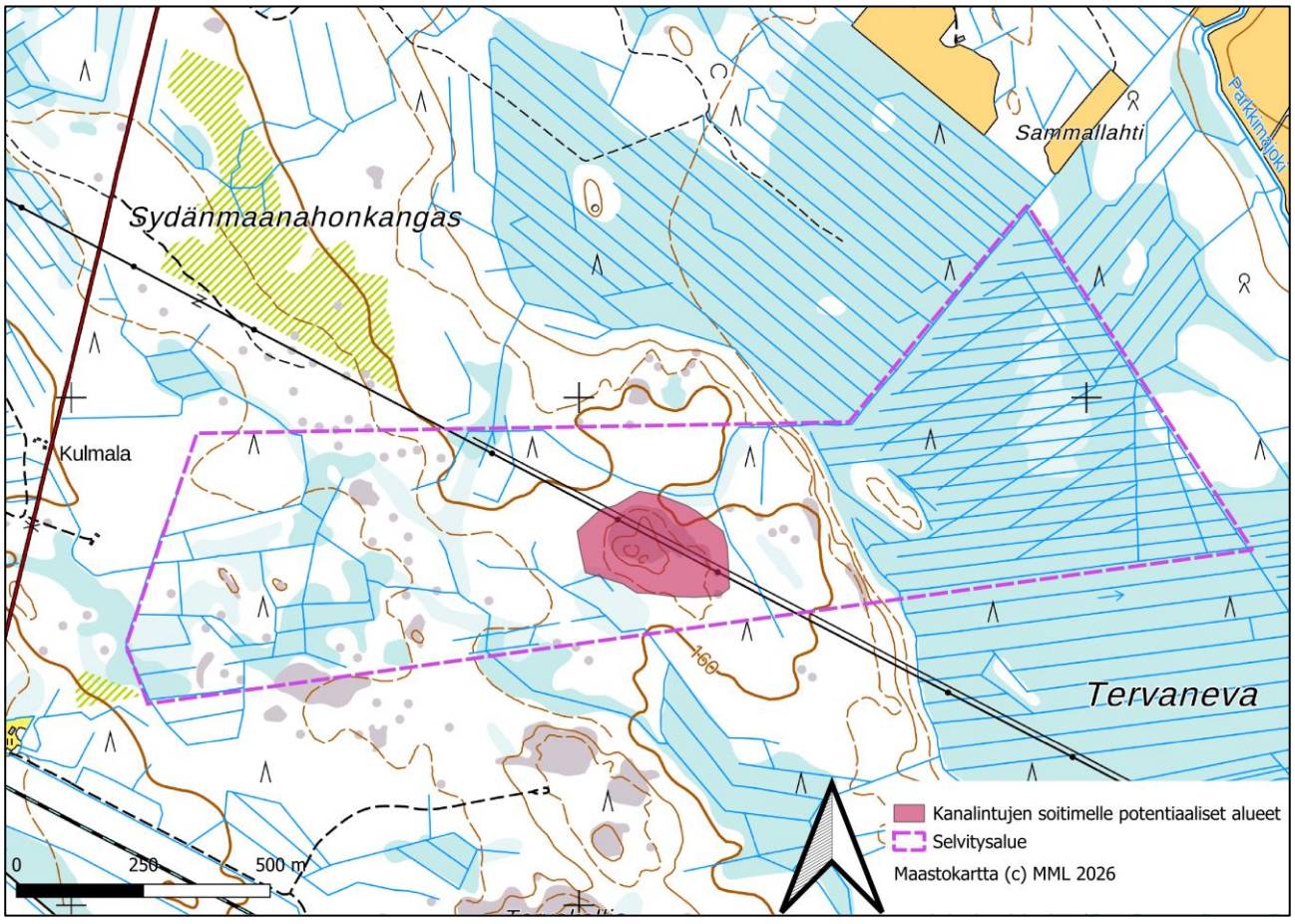
Käytännössä inventointien aikana pyrittiin tarkastamaan kaikkien soveliaiden kohteiden lumijäljet, jotta mahdolliset soidinalueet voidaan haarukoida tarkemmin tai poissulkea. Erityistä huomiota kiinnitettiin lumipaikoilla siipien vetojälkiin, sillä ne liittyvät oleellisesti soitimeen. Yksittäistä jälkeä ei kuitenkin voida tulkita soidinalueeksi. Lisäksi siipijälkiä voi löytää myös koiraan päiväreviiriltä, joka on soidinpaikan

läheisyydessä. Soidin huipentuu huhtikuun lopulla, jolloin alueella tehtiin viimeiset inventoinnit aamuyöstä lähtien.

Metsoinventointien yhteydessä kartoitettiin myös muita metsäkanalintuja, joiden soidinkausi ajoittuu varhaiskeväälle. Tällaisia lajeja ovat teeri, pyy ja riekko.

Taulukko 1. Kanalintuselvitysten ajankohdat ja selvitysten aikana vallinnut säätila.

Ajankohta	Lämpötila	Tuuli	Pilvisyys	Auringonnousu
28.3.2026 klo 6.00–7.00	-1 → 0 °C	3 m/s	1/8 → 0/8	5:50
30.4.2026 klo 6.00–7.00	+2 °C	2 m/s	8/8	4:54

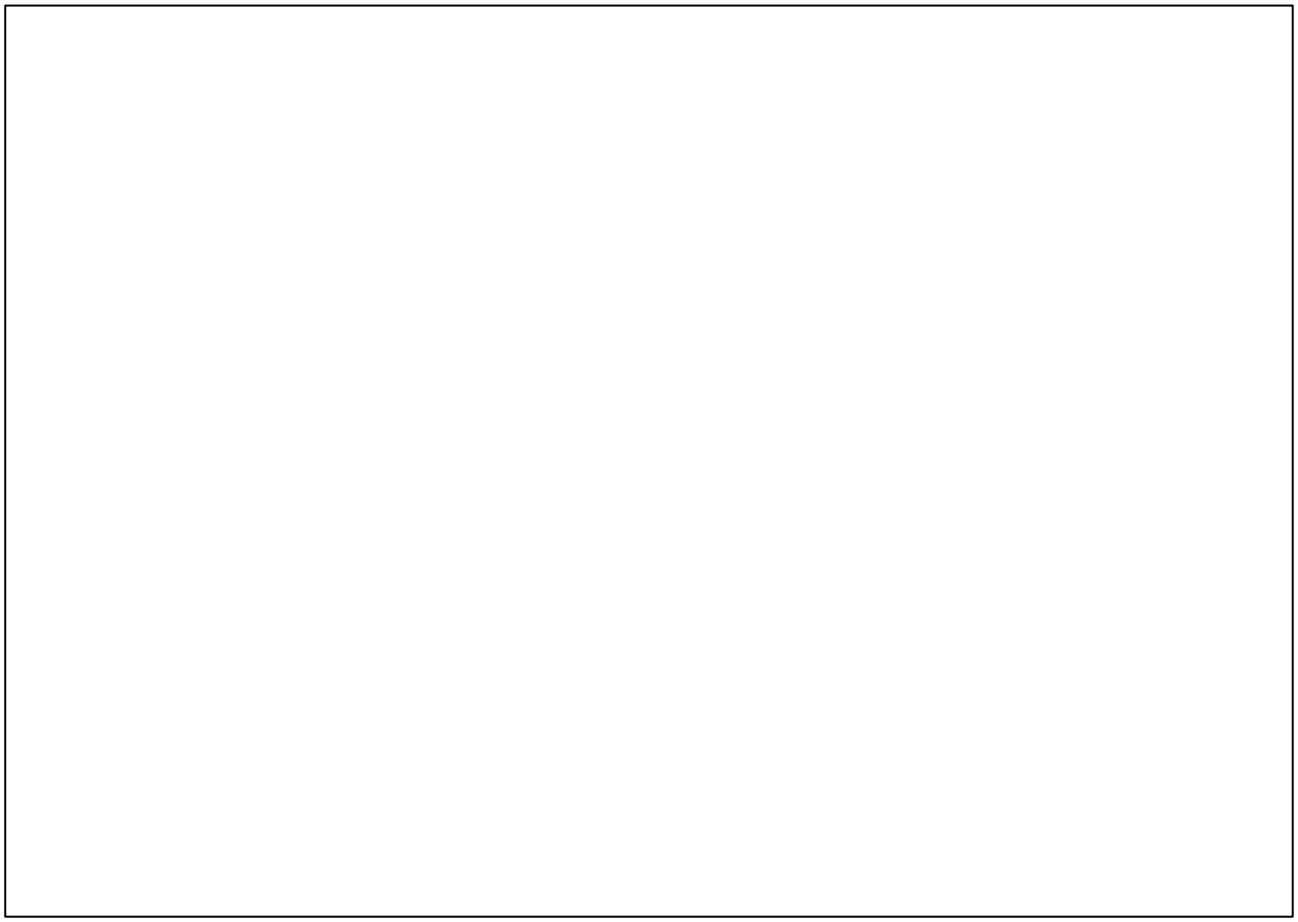

Kuva 3. Alue, jolle kanalintuselvitys kohdistettiin selvitysalueella.

3. TULOKSET

Maastoinventointien aikana selvitysalueella ei tehty yhtään metso-, pyy- tai riekkohavaintoa.

Lajitietoon liittyviä aineistoja koskee viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin kohta 14, jonka mukaan salassa pidettäviä asiakirjoja ovat asiakirjat, jotka sisältävät tietoja uhanalaisista eläin- tai kasvilajeista tai arvokkaiden luonnonalueiden suojelusta, jos tiedon antaminen niistä vaarantaisi kysymyksessä olevan eläin- tai kasvilajin tai alueen suojelun.

Kuva 4. Kanalintuhavainnot selvitysalueella ja sen läheisyydessä.

4. EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Metsojen soidinpaikkakartoituksien epävarmuustekijät liittyvät tyypillisesti lumettomaan aikaan tehtyihin inventointeihin, jolloin esimerkiksi siipienvetojälkiä ei voi löytää sulaneilta paikoilta. Tällöin uloste- ja hakomispuulöydöillä saadaan kuitenkin arvioitua lajin esiintymistä ja tehtyä lopullinen tarkastus soidinaikaan. Maastokartoituskäyntien aikaan lumet olivat jo kokonaan sulaneet, minkä vuoksi lumijälkiä ei voitu havainnoida. Kanalintujen jätökset kuitenkin näkyivät näissä olosuhteissa hyvin. Maastotyöskentely aloitettiin molemmilla kierroksilla aikaisin aamulla, jolloin aktiivisen soitimen voi havaita myös lintujen ääntelyn perusteella. Sääolot olivat metsäkanalintujen soidintamiselle suotuisat ja äänen kantavuus oli melko tyynessä säässä hyvä. Heikentyneestä lumitilanteesta huolimatta epävarmuustekijöitä pidetään vähäisinä. Soidinalueet saattavat kuitenkin vaihdella vuosien välillä muun muassa hakkuutöiden seurauksena.

5. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Metsoista ei tehty alueella havaintoja. Selvitysalueella on vain vähän metsolle soveliasta soidinympäristöä. . Pyitä tai riekkoja ei havaittu.

6. LÄHTEET

Keski-Suomen Metsoparlamentti: Kuinka löydän metsojen soidinpaikan? Metsoparlamentin soidinpaikkaesite. https://www.metsoparlamentti.fi/julkaisut.html (käyty 20.3.2026)

Saurola, P., Valkama, J. & Velmala, W. 2013: Suomen Rengastusatlas. Osa 1. Luonnontieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö. Helsinki.

Nita Tuomi, Luontoasiantuntija, biologi FM
Sweco Finland Oy
Kuopio